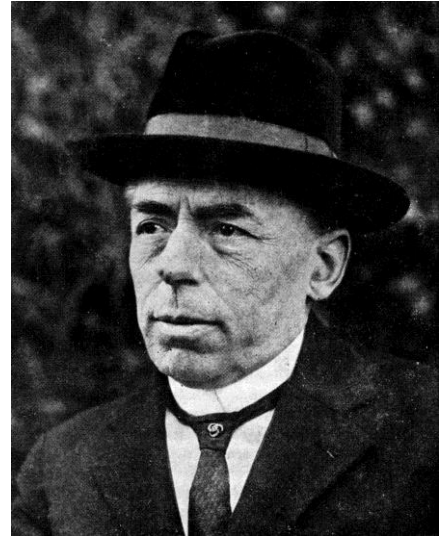

Josep Comas i Solà, científic i divulgador (1868-1937, Catalunya)

Josep Comas i Solà va ser un gran astrònom i divulgador científic català que va impulsar l'astronomia moderna a Catalunya, i el primer president de l'Observatori Fabra.

Josep Comas i Solà va néixer a Barcelona l'any 1868. Des de ben jove ja es va aficionar a l'astronomia. Amb només quinze anys va estudiar un meteorit que va caure prop de Tarragona i fins i tot va publicar un article sobre ell a la revista L'Astronomie, editada a París. Un parell d'anys després va estudiar un eclipsi de lluna i una pluja de meteors.

L'any 1886 va començar a estudiar física i matemàtiques a la Universitat de Barcelona, i tot just acabar la carrera va començar les seves investigacions astronòmiques i a preparar el doctorat, però l'any 1895 va abandonar-lo per posar-se a treballar a l'Observatori Català. Gran part de la seva activitat la va dur a terme a l'Observatori Fabra i a l'observatori que va instal·lar a casa seva, Villa Urania. Des d'ambdues instal·lacions l'astrònom va seguir anotant descobriments sorprenents.

A principis del segle XX va centrar la seva atenció en Júpiter i Saturn. Va descobrir la interacció entre la Banda Temperada Sud (STB) i la Gran Taca Vermella de Júpiter, va estudiar els seus satèl·lits detectant el casquet polar de Ganímedes. De Saturn va descobrir-ne la rotació diferencial de la seva atmosfera i l'atmosfera de Tità, la seva major lluna.

Aquesta desbordant passió pel firmament, el va portar a desenvolupar una activitat divulgativa en infinitat de conferències. El 1896 va començar a escriure una columna quinzenal d'astronomia a La Vanguardia, activitat que no es va interrompre fins a la seva mort.

L'any 1910 va fotografiar amb regularitat el retorn del cometa Halley, estudiant la seva activitat, canvis en l'estructura de les cues i erupcions gasoses. El 1915 va estudiar la pluja de meteors que hi va haver deduït que procedien del cometa Giacobini-Zinner.

També va destacar pels seus estudis dels asteroides, ideant un procediment fotogràfic per a reconèixer-los. També va desenvolupar un nou mètode pel càlcul de les òrbites d'aquests astres. Comas va retrobar 193 Ambrosia i 629 Sernardina. Va arribar a descobrir fins a onze asteroides, un porta el nom de Barcelona i un altre va ser batejat amb el seu nom (cometa periòdic 32P Comas Solà, 1926).

En la vessant fotogràfica va practicar la fotografia estereoscòpica desenvolupant tècniques que li permetien obtenir mesures astromètriques de gran precisió i descobrir un parell d'estrelles variables. Va realitzar mesures micromètriques d'unes 200 estrelles dobles.

Va morir l'any 1937 a causa d'una broncopneumònia i va donar les seves propietats a Barcelona amb l'objectiu de continuar endavant amb la divulgació astronòmica.